

NÖJE/KULTUR

Med oron som starkaste drivmedel: "Alltid varit rädd att något hemskt ska hända"

UPPDATERAD: 2022-03-25 12:59 PUBLICERAD: 2022-03-24 18:32

Charlotta Hammars konstnärliga utgångspunkt är ofta en gnagande oro om att något jobbigt eller rentav hemskt ska hända. "Jag har den känslan hela tiden men det har aldrig varit på den nivån att jag behövt söka hjälp för det. Jag undrar om inte alla har samma känsla i olika grad, det vore ju konstigt annars?"

FOTO: HP SKOGLUND

Likt bensinölens skimrande färgspektrum vid macken om sommaren vill Charlotta Hammar fånga det förrädiskt vackra.

Med självdistans till de egna katastroftankarna är hennes stora utställning på Värmlands museum också en humoristisk upplevelse.

Erik Segerpalm

erik.segerpalm@vf.se
054-175640

De flesta av oss bläddrade nog aldrig ens igenom broschyren "Om krisen eller kriget kommer", som MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) skickade ut till närmare fem miljoner hushåll 2018. För Charlotta Hammar, som tycks kunna den mer eller mindre utantill, blev broschyren istället en avgörande inspirationskälla som hon kunnat utgå från i flera hyllade konstnärliga arbeten.

- Jag tycker det är intressant att se hur samhället kommunicerar med befolkningen när det kommer till vad vi ska göra vid en eventuell kris. Man ska inte vara alarmistisk och sätta skräck i folk, så broschyren är väldigt vänligt skriven. För mig som är så ängslig var det ju ändå väldigt läskigt att få den, samtidigt som den blev något att hålla fast vid.

I ett hörn av utställningen bygger Charlotta Hammar ett "Babels torn" av cellofanfåglar. "Om man vill kan man tolka det som en kommentar till konsumtionen och tillväxten. Förr eller senare kommer det att rasa. Men jag ska testa att hänga några fåglar som får sväva också, som ändå har lyckats lyfta."

FOTO: HP SKOGLUND

Skyddsrumshumor

Ett verk i den nya utställningen består av en utskrivna mejlkonversation, där Charlotta Hammar hör sig för var närmsta skyddsrum är beläget. Hon bor med man och tre barn på Styrö i Göteborgs skärgård, och det krassa svaret var att det inte finns någonstans att dra sig tillbaka om helvetet bryter lös. Man får helt enkelt ta sig in till stan eller klara sig bäst man vill.

– Det är lite konstigt, jag har aldrig varit med om några större trauman i mitt liv, ändå har jag ända sedan jag var liten varit rädd för att något hemskt ska hända. Det här kommer väl att låta märkligt, men ibland har jag nästan önskat att det ska göra det, just för att det bara ska hända något stort.

Numer kopplas oron mestadels till föräldraskapet och det stora ansvar det medför.

– Jag har den känslan hela tiden men det har aldrig varit på den nivån att jag behövt söka hjälp för det. Jag undrar om inte alla har samma känsla i olika grad, det vore ju konstigt annars?

Affischerna är inspirerade av MSB:s broschyr "Om krisen eller kriget kommer" och äldre amerikanska informationskampanjer.

FOTO: HP SKOGLUND

Bunkrar My little ponys

Ur den engelska översättningen av broschyren hämtade Charlotta Hammar textfragment bestående av allehanda uppmaningar, som hon sedan tryckte upp på affischer tillsammans med egna fotografier tagna i vardagsmiljö. Hon anser sig inte vara en preppare, alltså någon som bunkrar upp för nödsituationer, så istället buntade hon ihop det hon fann i gömmorna hemma. Som fyra jordglobar, ett gäng My little pony-leksaker, och så vidare. Verken refererar också till gamla amerikanska informationskampanjer och tagna ur sin

kontext blir vissa av budskapen djupt humoristiska. Charlotta Hammar har prisats för affischerna vid en tidigare utställning i Kraków.

– Dokumentationen som min lilla inventering hemma ledde till är inte färdig, det blir den kanske aldrig. Det är väl ett sätt att skapa kontroll, samtidigt som det är totalt meningslöst.

De senaste kvällarna har Charlotta Hammar affischerat runt om i Karlstad, så utställningen kan även sägas ta plats i stadsrummet. Naturligtvis fick MSB påhälsning.

Med den här fotoserien ville Charlotta Hammar utforska den egna relationen till naturen. "Vi har ju tappat kontakten med naturen anser många, inklusive jag. Här försöker jag återanknyta till naturen på ett väldigt direkt sätt. Det blev lite som en ritual."

FOTO: HP SKOGLUND

Neonskimmer och pastellfärger

Framförallt är hon fotokonstnär. Charlotta Hammar arbetar med en Rolleiflexkamera från 1939 och de kvadratiska fotografierna är antingen naturtrogna, som i serien "Human nature", eller mer eller mindre manipulerade. Då drar hon gärna tonen åt det neonskimrande eller pastellfärgade. En estetik Charlotta Hammar tycker balanserar mellan "det farliga och lite giftiga" och "det vackra och begärliga".

– Det jag vill komma åt är någon slags sinnesstämning eller känsla och det handlar också mycket om oro förstås, bilderna blir en sorts verklighetsflykt.

En del verk är kommentarer till den moderna människans konsumtionshets. Som bilden på en öppen handflata där det ligger en scrunchie, alltså en hårsnodd av det mer festliga slaget.

– Jag köpte den till en av mina döttrar. Jag önskar att jag kunde stå emot konsumtionsbegäret, men det är något med färgerna som gör att man dras in. Vi är alldeles för lättköpta, det är tyvärr så. Man köper ju exempelvis inte ett läppglans, utan en liten dröm om att bli någon annan om man använder den där produkten.

Charlotta Hammar med verket "Kinder surprise (Maxi edition)".

FOTO: HP SKOGLUND

Gigantiskt kinderägg i betong

Samma tema speglar utställningens sista rum. På en piedestal står en stor, gulsprejad kapsel gjord i lättbetong, som direkt för tankarna till plasten som omger leksaken i kinderägget. "Kinder surprise (Maxi edition)" heter installationen.

– Min ursprungstanke var att göra det ännu mer som ett kinderägg, med stora chokladbitar och plastigt papper liggandes runt om. Men man ska kunna associera till andra saker också.

Som till en medicinkapsel?

– Ja, eller urnan med aska i. Ägget som sådant kan man ju även koppla till födelse och nystart.

För man får inte deppa ihop, konstaterar Charlotta Hammar. Trots all allvarlig tematik är det något hon hoppas signalera med utställningen.

Som för övrigt heter "And the sky shall turn no 55/Silky pink" och pågår mellan den 26 mars och den 7 augusti i Cyrillushuset. Nu på söndag klockan 13.00 möts Charlotta Hammar och Patrick Sellman från beredskapspodden "I väntan på katastrofen" för ett samtal på Värmlands museum.

Charlotta Hammar

Född 1982 och uppväxt i Årjäng. Gick på Brobygrafiska i Sunne. "Så jag flyttade hemifrån när jag var 15, som ju alla gjorde i Årjäng."

Har en masterexamen i fotografi vid Valand i Göteborg och fick Värmlands museiförenings stipendium 2020. Samma år tilldelades Charlotta Hammar ett stipendium från Eric Ericsons stiftelse på 120 000 kronor.

Bor på Styrösö utanför Göteborg med sambo och tre barn.

Om videoverket "Beethoven komfort", där hon spelar "Månskenssonaten". Verket loopas i ett av utställningsrummen. "Jag spelar första satsen om och om igen och det är vid olika tillfällen, vilket man kan se på ljuset, nagellacken och kläderna. Pianospelandet är terapeutiskt för mig, det finns något i det repetitiva där. När mycket annat är svajigt är det skönt att tvingas koncentrera sig på noterna, tangenterna och fingersättningen."

Om husguden Bruce Springsteen (favoritlåten är "Jungeland"): "Jag är väldigt fascinerad av hur vissa personer kan utstråla en sorts pondus och trygghet. Man vill bara krypa upp i hans famn. Jag kan bli avundsjuk på det där. Jag kanske också utstrålar det, men det är ingenting jag känner inombords."

Om att ställa ut på Värmlands museum: "Superkul. Det här museet är så fint, jag vill inte lämna det om dagarna."

Om livet på Styrösö: "Ingen av oss har någon koppling dit, det blev att vi flyttade dit lite av en slump. Det är litet, det bor bara 1 500 personer på ön, men där finns skola, vårdcentral, bibliotek och affärer. Tyvärr visade det sig att jag är rädd för havet. Vi skaffade en alldeles för liten båt som jag tycker det är otäckt att vara ute i. Men jag får leva med det, kanske blir det bättre med åren."

 KARLSTAD

 VÄRMLANDS MUSEUM

 ÅRJÄNG

Så här jobbar Värmlands Folkblad med journalistik: uppgifter som publiceras ska vara sanna och relevanta. Vi strävar efter förstahandskällor och att vara på plats där det händer. Trovärdighet och opartiskhet är centrala värden för vår nyhetsjournalistik.

Copyright 2007-2022
www.vf.se är en del av **NWT Media AB**.